

Obrazložitev sprememb proračuna za leto 2025

23 - INTERVENCIJSKI PROGRAMI IN OBVEZNOSTI

Splošni in specifični cilji ter rezultati po programski strukturi proračuna

Politika: 23 - INTERVENCIJSKI PROGRAMI IN OBVEZNOSTI

Opis politike

V okviru politike se zagotavljajo sredstva za intervencijo države v nepredvidenih razmerah, ki omogočajo hitro reagiranje in uporabo proračunskih sredstev, in sredstva za nenačrtovane obveznosti države. Intervencijski programi in obveznosti so načrti in ukrepi, ki se v določenem času ali situaciji z namenom reševanja težav in kriznih obdobj, spodbujanja sprememb ali doseganja določenih ciljev izvajajo za predvsem za stabilizacijo razmer. Intervencijski programi se lahko nanašajo na različna področja, kot so gospodarstvo, socialna varnost, zdravstvo, izobraževanje, okolje itd. V okviru intervencijskih programov se sprejemajo odločitve o tem, kdaj in kako poseči v gospodarstvo ali oziroma družbo. Pomembno je, da intervencijski programi temeljijo na premišljenih in strokovno utemeljenih odločitvah ter da se obveznosti izpolnjujejo v skladu z interesi in potrebami državljanov.

Predlagatelji finančnih načrtov, ki prispevajo k izvajanju politike:

- 1547 - Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavih in plazovih
- 1611 - Ministrstvo za finance
- 2180 - Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
- 2330 - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- 2430 - Ministrstvo za infrastrukturo
- 2560 - Ministrstvo za naravne vire in prostor
- 2611 - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Splošni cilji in njihovi kazalniki

C4226 - Delujoči pravni okvir za intervencijo v nepredvidenih namenih

Pravni okvir za intervencijo države v nepredvidenih razmerah predstavljajo štirje sistemski zakoni, ki omogočajo hitro reagiranje in uporabo proračunskih sredstev.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I04754 - Delujoča pravna podlaga za intervencijo	#NA	Število	2010	3,00	2017	5,00	5,00
					2018	4,00	3,00
					2019	4,00	2,00

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
					2020	4,00	9,00
					2021	4,00	4,00
					2022	4,00	4,00
					2023	4,00	4,00
					2024	4,00	
					2025	6,00	
					2026	6,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I04754 - Delujoča pravna podlaga za intervencijo

Pravni okvir za intervencijo države v nepredvidenih razmerah predstavljajo štirje sistemski zakoni, ki omogočajo hitro reagiranje in uporabo proračunskih sredstev ter vsakokratni zakon o izvrševanju proračuna.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I04754	Za učinkovito in uspešno intervencijo države v nepredvidenih razmerah morajo biti dane pravne podlage v obliki sistemskih zakonov, ki omogočajo hitro reagiranje in uporabo proračunskih sredstev. Trenutno pravni okvir predstavljajo Zakon o javnih financah, Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in Zakon o državnih blagovnih rezervah.

Program: 2301 - Splošna proračunska rezervacija

Opis programa

Program Splošna proračunska rezervacija je namenjen zagotavljanju sredstev za nenačrtovane obveznosti države, tj. za nepredvidene namene, za katere v proračunu sredstva niso zagotovljena, ali za namene, za katere se med izvrševanjem proračuna izkaže, da niso zagotovljena v zadostnem obsegu. Tako so v okviru tega programa načrtovana sredstva tekoče proračunske rezerve v skladu z 42. členom Zakona o javnih financah.

Specifični cilji in njihovi kazalniki

C6698 - Zagotoviti sredstva za tekoče delovanje države

Prispeva k splošnemu cilju: C4226 - Delujoči pravni okvir za intervencijo v nepredvidenih namenih

Po 42. členu Zakona o javnih financah se v proračunu del predvidenih proračunskih prejemkov vnaprej ne razporedi, ampak zadrži kot splošna proračunska rezervacija, ki se v proračunu posebej izkazuje. Sredstva splošne proračunske rezervacije se uporabljajo za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva, ali za namene, za katere se med letom izkaže, da niso zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati. Sredstva proračunske rezervacije ne smejo presegati 2 % prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov. Zagotovijo se s proračunom ali med letom s prerazporeditvijo iz drugih proračunskih postavk. O uporabi sredstev

splošne proračunske rezervacije odloča vlada na predlog ministra za finance. Dodeljena sredstva splošne proračunske rezervacije se razporedijo v finančni načrt neposrednega uporabnika državnega proračuna, zato realizacije na tem podprogramu ni.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I08111 - Delež razporejenih od zagotovljenih sredstev splošne proračunske rezervacije	#NA	%	2014	90,30	2017	100,00	100,00
					2018	100,00	100,00
					2019	100,00	100,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	100,00
					2022	100,00	45,00
					2023	100,00	89,56
					2024	100,00	
					2025	100,00	
					2026	100,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I08111 - Delež razporejenih od zagotovljenih sredstev splošne proračunske rezervacije

Cilj je, da se s proračunom ali prerazporeditvami zagotovi dovolj sredstev, da lahko poteka tekoče poslovanje države nemoteno.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I08111	Če se med izvrševanjem proračuna izkaže, da je treba zagotoviti sredstva za nepredvidene namene ali za namene, za katere se med letom izkaže, da sredstva zanje niso zagotovljena v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati), se sredstva zagotavljajo iz splošne proračunske rezervacije. Cilj je, da se s proračunom ali prerazporeditvami zagotovi dovolj sredstev, da lahko poteka tekoče poslovanje države nemoteno.

Podprogram: 230101 - Tekoča proračunska rezerva

Rezultati in njihovi kazalniki

Podprogram: 230102 - Sredstva za množične migracije

Rezultati in njihovi kazalniki

Program: 2302 - Posebna proračunska rezerva in programi pomoči v primerih nesreč

Opis programa

Sredstva proračunske rezerve se uporabljajo za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč, kot je določeno v 48. členu Zakona o javnih financah. Sredstva proračunske rezerve se tako uporabljajo v skladu z Zakonom o javnih financah, Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna RS ter drugimi predpisi, ki urejajo porabo proračunskih sredstev. Poleg navedenih pravil je pri porabi sredstev proračunske rezerve potrebno spoštovati tudi Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, saj ureja pogoje in način porabe sredstev proračuna RS pri odpravi posledic naravnih nesreč ter odpravi posledic škode v kmetijstvu ter pogoje in način njihovega pridobivanja oz. dodeljevanja.

Specifični cilji in njihovi kazalniki

C6697 - Odpraviti posledice naravnih in drugih nesreč

Prispeva k splošnemu cilju: C4226 - Delujoči pravni okvir za intervencijo v nepredvidenih namenih

Sredstva proračunske rezerve se po 48. členu Zakona o javnih financah uporabljajo za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč kot so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni, druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile in ekološke nesreče. O uporabi sredstev do višine 2 % v proračunu načrtovane proračunske rezerve odloča vlada na predlog Ministra za finance, o uporabi sredstev, ki presegajo 2 % pa odloča državni zbor s posebnim zakonom.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj, vrednost	Dos. vrednost
I08106 - Delež realizacije odločitev o uporabi sredstev proračunske rezerve	#NA	%	2014	85,20	2017	100,00	100,00
					2018	100,00	100,00
					2019	100,00	100,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	100,00
					2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	
					2025	100,00	
					2026	100,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I08106 - Delež realizacije odločitev o uporabi sredstev proračunske rezerve

Vlada in državni zbor sprejmeta odločitve o uporabi sredstev proračunske rezerve in cilj je, da se tovrstne odločitve realizirajo v celoti.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I08106	Po nastopu naravnih ali drugih nesreč vlada in državni zbor sprejmeta odločitve o uporabi sredstev proračunske rezerve, s katerimi se financirajo interventni in drugi ukrepi, s pomočjo katerih se odpravijo posledice, ki jih povzročijo naravne ali druge nesreče, zato je cilj, da se tovrstne odločitve realizirajo v celoti.

Podprogram: 230201 - Rezerva Republike Slovenije

Rezultati in njihovi kazalniki

C4232 - Obseg sredstev za sanacijo naravnih nesreč

Prispeva k specifičnemu cilju: C6697 - Odpraviti posledice naravnih in drugih nesreč

Okvir za sanacijo naravnih nesreč: - kot prvo intervencijo skozi sklad stalne proračunske rezerve - po programih odprave posledic naravnih nesreč.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I04775 - Sredstva v skladu stalne proračunske rezerve	#NA	EUR	2010	29.885.074,00	2017	24.686.360,00	60.852.620,35
					2018	24.686.360,00	56.934.688,69
					2019	24.686.360,00	37.432.434,28
					2020	5.800.013,00	150.937.709,34
					2021	10.800.013,00	260.800.000,00
					2022	15.800.013,00	206.440.080,21
					2023	20.800.013,00	294.564.505,00
					2024	25.800.013,00	
					2025	10.000.000,00	
2026	10.000.000,00						

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I04775 - Sredstva v skladu stalne proračunske rezerve

V sklad proračunske rezerve naj bi se v letu 2025 in 2026 izločilo po 10 mio. EUR.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I04775	Sredstva proračunske rezerve se uporabljajo za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč kot je določeno v 48. členu ZJF.

Podprogram: 230202 - Odprava posledic naravnih nesreč

Rezultati in njihovi kazalniki

C7350 - Realizacija sprejetih Programov odprave posledic naravnih nesreč

Prispeva k specifičnemu cilju: C6697 - Odpraviti posledice naravnih in drugih nesreč

Realizacija sprejetih programov odprave posledic naravnih nesreč

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I09700 - Delež realizacije sprejetih programov	#NA	%	2017	100,00	2017	20,00	100,00
					2018	20,00	84,18
					2019	20,00	84,97
					2020	20,00	75,38
					2021	20,00	95,06
					2022	0,00	90,78
					2024	100,00	
					2025	100,00	
					2026	0,00	

Program: 2303 - Oblikovanje in vzdrževanje blagovnih rezerv

Opis programa

V okviru programa oblikovanja in vzdrževanja blagovnih rezerv se z namenom zagotavljanja potreb osnovne preskrbe v Republiki Sloveniji, kadar je to potrebno, v primeru naravnih, ekoloških, industrijskih ali drugih nesreč, kriznih razmer, vojnega ali izrednega stanja, ko je ogroženo javno zdravje ljudi in zdravje živali v skladu z zakoni, ki urejajo področje zdravja ljudi in živali, pomanjkanja blaga na trgu, kadar ni možnosti preskrbe z ustreznim nadomestnim blagom, oblikuje in izvaja politika preskrbljenosti trga in blagovnih rezerv, pripravlja srednjeročne in letne programe in ukrepe, vezane na zagotavljanje potreb osnovne preskrbe, ter načrtuje in izvaja oblikovanje, skladiščenje, vzdrževanje in uporabo državnih blagovnih rezerv tako, da se zagotovi preskrba z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi, ki so nujno potrebni za preživetje oz. življenje ter zagotavljanje javnega zdravja ljudi in živali, takojšnjo preprečitev nastanka neposredno grozeče škode ter nemoteno delovanje služb za zaščito, reševanje in pomoč v Republiki Sloveniji v zgodaj navedenih primerih.

Specifični cilji in njihovi kazalniki

C4227 - Vzpostavljen sistem za intervencijo

Prispeva k splošnemu cilju: C4226 - Delujoči pravni okvir za intervencijo v nepredvidenih namenih

Zakon o javnih financah vzpostavlja formalne instrumente za zagotovite sredstev za financiranje nenačrtovanih izdatkov v proračunu, Zakon o državnih blagovnih rezervah pa oblikovanje blagovnih rezerv za zagotavljanje potreb osnovne preskrbe v Republiki Sloveniji, kadar je to potrebno v primeru naravnih, ekoloških, industrijskih ali drugih nesreč, kriznih razmer, vojnega ali izrednega stanja, ko je ogroženo javno zdravje ljudi in zdravje živali v skladu z zakoni, ki urejajo področje zdravja ljudi in živali, pomanjkanja blaga na trgu, kadar ni možnosti preskrbe z ustreznim nadomestnim blagom. Kot osnovna preskrba se šteje preskrba z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi, ki so nujno potrebni za preživetje oz. življenje ter zagotavljanje javnega zdravja ljudi in živali, takojšnjo preprečitev nastanka neposredno grozeče škode ter nemoteno delovanje služb za zaščito, reševanje in pomoč v Republiki Sloveniji v zgodaj navedenih primerih.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I04765 - Delujoč sistem za zagotovitev potreb osnovne preskrbe	#NA	%	2009	100,00	2017	100,00	100,00
					2018	100,00	100,00
					2019	100,00	100,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	100,00
					2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	
					2025	100,00	
					2026	100,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I04765 - Delujoč sistem za zagotovitev potreb osnovne preskrbe

Dodana je bila ciljna vrednost za leto 2026.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I04765	Izvedba letnega plana oblikovanja državnih blagovnih rezerv.

Podprogram: 230301 - Preskrba trga in državne blagovne rezerve

Rezultati in njihovi kazalniki

C5031 - Oblikovan sistem preskrbe in državnih blagovnih rezerv

Prispeva k specifičnemu cilju: C4227 - Vzpostavljen sistem za intervencijo

Oblikovan sistem preskrbe in blagovnih rezerv za zagotavljanje potreb osnovne preskrbe v Republiki Sloveniji, kadar je to potrebno, v primeru naravnih, ekoloških, industrijskih ali drugih nesreč, kriznih razmer, vojnega ali izrednega stanja, ko je ogroženo javno zdravje ljudi in zdravje živali v skladu z zakoni, ki urejajo področje zdravja ljudi in živali ter pomanjkanja blaga na trgu, kadar ni možnosti preskrbe z ustreznim nadomestnim blagom.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05122 - Izpolnitve obveznosti 5-letnega programa državnih blagovnih rezerv	#NA	%	2009	100,00	2017	100,00	100,00
					2018	100,00	100,00
					2019	100,00	100,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	100,00
					2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	
					2025	100,00	
					2026	100,00	
I05125 - Stopnja učinkovitosti in zadostnosti interventnih ukrepov	#NA	%	2009	100,00	2017	100,00	100,00
					2018	100,00	100,00
					2019	100,00	100,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	100,00
					2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	
					2025	100,00	
					2026	100,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I05122 - Izpolnitve obveznosti 5-letnega programa državnih blagovnih rezerv

Dodana je bila ciljna vrednost za leto 2026

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I05125 - Stopnja učinkovitosti in zadostnosti interventnih ukrepov

Dodana je ciljna vrednost za leto 2026.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I05122	Stopnja realizacije porabe proračunskih sredstev in izpolnitve obveznosti glede na sprejet 5-letni program državnih blagovnih rezerv. (izhodiščno stanje iz leta 2009: 100%, cilj v naslednjih letih vzdrževati enako stanje)
I05125	Stopnja učinkovitosti in zadostnosti interventnih ukrepov glede na število in obseg pojavov vseh motenj in nestabilnosti pri osnovni preskrbi na trgu. (izhodiščno stanje iz leta 2009: 100%, cilj v naslednjih letih vzdrževati enako stanje)

Program: 2304 - Sredstva za financiranje interventnih ukrepov

Opis programa

V okviru programa so predvidene aktivnosti za uspešno obvladovanje in preprečevanje širjenja okužbe COVID-19, ki se bodo izvajale na podlagi veljavnih ukrepov iz Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20, 15/21 – ZDUOP, 82/21 – ZNB-C, 112/21 – ZNUPZ, 206/21 – ZDUPŠOP, 141/22 – ZNUNBZ in 158/22 – ZDoh-2AA) in Zakona o nujnih ukrepih za zaježitev širjenja in blaženja posledic nalezljive bolezni COVID-19 na področju zdravstva (Uradni list RS, št. 141/22).

Previdene so tudi aktivnosti za pomoč gospodarstvu za blaženje visokih povišanj cen električne energije in zemeljskega plina v treh oblikah pomoči, in sicer enostavnih pomoči, posebnih pomoči in pomoči za energetsko intenzivna podjetja. Načrtovano je tudi dodeljevanje spodbud v obliki nepovratnih (subvencij) in povratnih (kreditov, garancije) sredstev, kar bo omogočilo premagovanje likvidnostnih težav in lažje preživetje in poslovanje slovenskega gospodarstva.

Sredstva se namenljajo tudi za financiranje izdatkov za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov za leto 2023 skladno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (ZOPNN-F) in Zakonom o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP), ki urejata način porabe sredstev proračuna RS pri odpravi posledic naravnih nesreč ter pogoje in način njihovega pridobivanja oz. dodeljevanja.

Specifični cilji in njihovi kazalniki

C7936 - Zaježitev epidemij

Prispeva k splošnemu cilju: C7935 - Premostitev nepredvidenih razmer

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I10939 - Delež izdatkov za	#NA	%	2019	0,00	2020	18,97	16,01
					2025	0,00	

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
premostitev nepredvidenih razmer v skupnih izdatkih državnega proračuna					2026	0,00	

C8706 - Odprava posledic naravnih nesreč

Prispeva k splošnemu cilju: C7935 - Premostitev nepredvidenih razmer

Kazalniki

Cilj nima določnih kazalnikov.

C8697 - Zajezitev nepredvidenih razmer

Prispeva k splošnemu cilju: C7935 - Premostitev nepredvidenih razmer

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I12322 - Delež izdatkov za pomoč gospodarstvu v celotnih izdatkih za financiranje draginje	#NA	delež	2023	1,00	2024	50,00	
					2025	50,00	
					2026	0,00	
I12323 - Število podprtih podjetij	#NA	število	2023	1,00	2024	200,00	
					2025	200,00	
					2026	0,00	
I12325 - Delež izdatkov za pomoč gospodarstvu v celotnih izdatkih za financiranje draginje	#NA	delež	2023	1,00	2024	50,00	
					2025	50,00	
					2026	0,00	

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I12323	Povečanje namenskega premoženja Slovenskega podjetniškega sklada z namenom izvajanja finančnih produktov za omilitev posledic energetske krize.

Podprogram: 230403 - Sredstva za pomoč ob naravnih nesrečah

Rezultati in njihovi kazalniki

C8707 - Zagotovitev sredstev za omilitve posledic naravnih nesreč

Prispeva k specifičnemu cilju: C8706 - Odprava posledic naravnih nesreč

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I12344 - Delež porabe sredstev namenjenih omilitvi posledic naravnih nesreč	#NA	%	2023	100,00	2024	100,00	
					2025	100,00	
					2026	100,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I12344 - Delež porabe sredstev namenjenih omilitvi posledic naravnih nesreč

Ciljna vrednost 100 pomeni, da se bodo vsa sredstva, namenjena omilitvi posledic naravnih nesreč, porabila skladno z namenom.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I12344	S kazalnikom se ugotavlja, koliko sredstev od predvidenih oz. zagotovljenih v proračunu za namen odprave posledic naravnih nesreč je dejansko porabljenih.

C8875 - Izvrševanje nalog - pomoč ob naravnih nesrečah

Prispeva k specifičnemu cilju: C8706 - Odprava posledic naravnih nesreč

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I12724 - Uspešnost izvrševanja sredstev za pomoč ob naravnih nesrečah	#NA	%	2024	100,00	2025	100,00	
					2026	100,00	
					2027	100,00	

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I12724	Uspešnost izvrševanja izplačil sredstev za pomoč ob naravnih nesrečah